Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20240708121298

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 18 september 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	: Brede Adviesraad Sociaal Domein
Portefeuillehouder	: A.M.E.J. van Rooij

Voorstel

1. Een brede adviesraad sociaal domein in te stellen
2. Het Besluit tot wijziging Verordening Adviesraad Sociaal domein gemeente Geertruidenberg vast te stellen.
3. De 'Verordening Seniorenraad Geertruidenberg', vastgesteld op 29 september 2011, met ingang van 1 januari 2026 in te trekken.

Samenvatting

De gemeente werkt hard aan de transformatie naar een goed geïntegreerd sociaal domein. Dit heeft ook zijn weerslag op de adviesraden (ASD en Seniorenraad). Het aantal adviesaanvragen neemt toe, de complexiteit en diversiteit stijgt, en er worden hoge eisen gesteld aan de integraliteit, kwaliteit én legitimiteit van de advisering. Het college heeft daarom op 10 september 2024 besloten over te gaan tot de vorming van 1 brede adviesraad sociaal domein, als doorontwikkeling van de huidige ASD en Seniorenraad. Het afgelopen half jaar heeft ZorgBelang Brabant met de beide adviesraden onderzocht hoe deze brede adviesraad kan worden vormgegeven. Het advies dat hierover is uitgebracht is overgenomen door het college en wordt u ter besluitvorming voorgelegd.

Inleiding

Op 12 september 2017 heeft het college een besluit genomen voor de vorming van een brede adviesraad sociaal domein. Dit was gemotiveerd door de onderliggende gedachte achter de decentralisaties in 2015 die ertoe moeten leiden dat er een integraal aanbod beschikbaar komt voor de inwoner. Gelijktijdig is besloten om de Seniorenraad, die in 2011 was opgericht en verbonden was aan de Wmo-raad, te laten bestaan als zelfstandig adviesorgaan voor de ASD én het college.

Met het vaststellen van het beleidskader Sociaal Domein in juli 2021 is de gemeente een volgende fase ingegaan van doorontwikkeling van de gedecentraliseerde taken tot een goed geïntegreerd sociaal domein. Het beleidskader stimuleert integraal beleid op het sociaal domein en gaat niet uit van doelgroepen, maar van levensfasen en levensgebeurtenissen in een bredere context van een huishouden, gezin, buurt of wijk. Met het programma Mens en Zorg geven we invulling aan dit beleidskader en realiseren we in de periode 2023-2027 een transformatie van het sociaal domein.

Dit heeft ook zijn weerslag op de adviesraden (ASD en Seniorenraad). Het aantal adviesaanvragen neemt toe, de complexiteit en diversiteit stijgt, en er worden hoge eisen gesteld aan de integraliteit, kwaliteit én legitimiteit van de advisering. Dit stelt andere eisen aan de positie, inrichting en organisatie van de adviesraden. In de 1e helft van 2024 heeft hierover bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de ASD en de Seniorenraad. De beide organisaties hebben daarbij aangegeven mee te willen werken aan een traject voor herstructurering van de adviesraden naar 1 brede Adviesraad Sociaal Domein die voortbouwt op het goede van de bestaande adviesraden. Het college heeft daarop op 10 september 2024 besloten over te gaan tot de vorming van 1 brede adviesraad sociaal domein, als doorontwikkeling van de huidige ASD en Seniorenraad. ZorgBelang Brabant is gevraagd dit traject als onafhankelijk expert te begeleiden. Uw raad is daarover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.

Zorgbelang Brabant heeft gekozen voor een werkvorm waarin de beginsituatie in kaart is gebracht, vervolgens is gekeken naar het ideaalplaatje (de gewenste situatie), om daarna te kijken wat nodig is om deze overgang tot stand te brengen. Hierbij is ervoor gekozen om dit te benaderen als groeimodel.

Dat wil zeggen dat is gekeken naar waar de ASD en SR staan en waar zij naartoe willen. Zonder oordeel op het huidig functioneren.

Het gehele proces bestond uit een voorbereiding met beide raden individueel, 4 gezamenlijke sessies, vragenlijsten ter voorbereiding op de sessie en een terugkoppeling per sessie (met toetsing aan de start van de volgende sessie). ZorgBelang heeft eind april haar advies uitgebracht (bijlage 1). Dit advies is met het onderhavig concept raadsvoorstel op 26 mei 2025 aan de beide adviesraden ter advisering voorgelegd en toegelicht. Hierop hebben de beide adviesraden hun schriftelijke advies uitgebracht. (bijlagen 2 en 3). Deze zijn door het college van een bestuurlijke reactie voorzien (bijlage 4). Waar van toepassing zijn aandachtspunten uit die adviezen verwerkt in dit voorliggende raadsvoorstel.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect

Met de uitvoering van dit besluit dragen we bij aan de realisatie van het beleidskader sociaal domein en de realisatie van het programma Mens en Zorg. We waarborgen de kwaliteit van de bestuurlijke advisering.

Argumenten

1.1 Er is al eerder besloten tot 1 brede Adviesraad Sociaal Domein

Al in 2017 is besloten tot 1 brede Adviesraad Sociaal Domein met als centrale doelstelling:

De adviesraad heeft als centrale doelstelling te bewerkstelligen dat burgers en daarbij nadrukkelijk de gebruikers van voorzieningen op basis van wetgeving in het sociale domein (ervaringsdeskundigen) vanuit een onafhankelijke positie betrokken zijn bij de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het gemeentelijk beleid in het sociaal domein. De adviesraad komt vanuit verschillende invalshoeken tot breed gedragen adviezen waarmee bevorderd wordt dat er een gezamenlijk, integraal en evenwichtig gemeentelijk beleid op deze beleidsterreinen tot stand komt.

Met het vaststellen van het beleidskader Sociaal Domein in 2021 is besloten af te stappen van doelgroepbeleid en sociaal-maatschappelijke vraagstukken integraal te benaderen vanuit het perspectief van levensfases en levensgebeurtenissen in de context van een huishouden, buurt, wijk of gemeente. Met dit voorstel voeren we dit nu consequent door.

1.2 Waarborgen van de kwaliteit bij toenemend beroep op de ASD

De afgelopen jaren heeft de ASD haar adviesfunctie naar grote tevredenheid ingevuld. Er wordt door college en raad veel waarde gehecht aan de adviezen van de ASD. Door de sterke samenhang tussen vraagstukken in het sociaal domein wordt integrale advisering belangrijker. Dit stelt nieuwe en hogere eisen aan de (breedte en diepte van de) expertise, de verbinding met de lokale, en regionale, samenleving en de werkorganisatie. De leden van de huidige ASD en SR benadrukken in het advies van ZorgBelang de wens zich te focussen op een pro-actieve rol, het benutten van kennis en het onderhouden van contact met de achterban en inwoners. Door te focussen op de doorontwikkeling naar 1 brede Adviesraad Sociaal Domein kan effectief op deze wens worden geanticipeerd.

1.3 Effectieve en efficiënte samenwerking

In het advies wordt nadruk gelegd op het ontwikkelen van een goede communicatie, beschikbaarheid van middelen en tijdige informatie. Dit is essentieel voor een efficiënte werking van de raad.
Dit vraagt een effectieve en efficiënte samenwerking. Zowel binnen de raad zelf als in de samenwerking met de gemeente. Met 1 brede Adviesraad zijn de onderlinge rollen helder en kunnen processen binnen en met de adviesraad goed worden ingericht. Er zijn goede ervaringen met de professionele ondersteuning voor de ASD. Dit houdt de onderlinge rollen en verhoudingen zuiver, en bespaart ambtelijke inzet.

2.1. Huidige verordening ASD biedt een goede basis

Er is gebleken dat de huidige verordening van de Adviesraad Sociaal Domein goed aansluit op het beoogde ideaalplaatje uit het advies. Deze hoeft slechts op een beperkt aantal punten aangepast te worden. De aanpassingen hebben betrekking op de missie/visie, het aantal leden, de omgang met aan- en aftreden, en de verbinding met de achterban. Deze wijzigingen staan opgenomen in het bijgevoegd wijzigingsbesluit (zie bijlage 5). Verder komt met de vaststelling het wijzigingsbesluit de Verordening Seniorenraad te vervallen per 1 januari 2026.

2.2 Versterken verbinding met de samenleving

In de gesprekken is veel aandacht besteed aan de verbinding met de samenleving en hoe deze zowel binnen als buiten de nieuwe ASD kan worden versterkt. Binnen de nieuwe ASD gebeurt dit door het aantal leden uit te breiden, te sturen op de diversiteit en de instroom, doorstroom en uitstroom van leden. Buiten de ASD door actief invulling te gaan geven aan thematische werkgroepen (ad hoc en/of structureel) en waar nodig en mogelijk met andere werkvormen. Deze “flexibele schil” is nu expliciet opgenomen in de verordening.

Kanttekeningen

1.1 Waarborgen van de belangen van senioren

Het is belangrijk dat ook de belangen van senioren goed worden gewaarborgd in de vernieuwde Adviesraad sociaal domein. Bij de Seniorenraad zijn daar zorgen over die in het traject maar deels zijn weggenomen. In de praktijk werden vraagstukken die senioren betroffen vaak al naar tevredenheid door de huidige ASD behandeld. De verwachting is dat dit in de nieuwe ASD nog beter is gewaarborgd in de verbreding van het ledental, en de meer expliciete rol en functie van (tijdelijke) werkgroepen. De Seniorenraad ziet vraagstukken die senioren raken graag expliciet terug in de werkagenda. De ASD heeft dit in haar advies omarmd. De huidige leden van de Seniorenraad hebben aangegeven geen lid van de ASD te willen worden, maar zich graag in de flexibele schil in te blijven zetten voor senioren.

1.2 Vinden van voldoende (nieuwe) leden voor de ASD en werkgroepen

In het verleden is het lastig gebleken om nieuwe leden voor de ASD en SR te vinden. Mede daardoor zijn maximale zittingstermijnen overschreden. Dit is niet wenselijk gezien de doelstellingen van de nieuwe ASD, maar wel de praktijk van de afgelopen jaren.

In het advies is veel aandacht besteed aan de verbinding met de samenleving, de communicatie en het delen van resultaten en successen. De verwachting is dat extra inzet op deze onderwerpen en een actieve werving nieuwe leden aan gaat trekken. De ASD gaat samen met de gemeente proberen om tot een goede instroom, doorstroom en uitstroom te komen, en het rooster met zittingstermijnen hierbij te hanteren.

Een uitgangspunt hierbij is dit niet ten koste mag gaan van de continuïteit van de ASD. Daarom is in het wijzigingsbesluit een nieuwe bepaling opgenomen voor een eventuele extra verlenging van het lidmaatschap met maximaal 2 jaar. Op schriftelijk verzoek van de ASD kan het college besluiten de daarin genoemde leden voor maximaal 2 jaar dispensatie te verlenen. Bij de bepaling van de zittingsduur wordt de datum van 1-1-2018 als ijkpunt genomen. Dit is de formele startdatum van de huidige ASD.

1.3 Ontwikkelplan voor de ASD

Met dit besluit en advies wordt een (door-)ontwikkeling van de ASD in gang gezet. Omdat er al een goede basis ligt in de huidige ASD en SR wordt ervan uitgegaan dat de verandering met een tijdelijke extra procesondersteuning goed te realiseren is. In deze procesondersteuning wordt dan ook voorzien. De eerste stap hierin het uitwerken van het ontwikkelplan tot een concrete aanpak.

Financiën

De financiering van de procesondersteuning wordt gedekt uit de al begrote posten voor ondersteuning van de ASD en SR.

Communicatie

Na de besluitvorming wordt een persbericht verstuurd waarin het besluit en het implementatietraject wordt gecommuniceerd.

Inclusieve samenleving

De ASD en SR zijn actief betrokken in dit traject en hebben ook beiden formeel geadviseerd.

Uitvoering

Na besluitvorming door de raad wordt het besluit gedeeld met de ASD en SR en wordt gestart met de implementatie onder begeleiding van een externe procesondersteuner.
De nieuwe ASD gaat dan per 1-1-2026 van start. Er wordt maximaal 4 jaar uitgetrokken voor de uitvoering van de geplande veranderingen. Het tijdpad in het ontwikkelplan is hierbij leidend.

Voor de inwerkingtreding wordt het wijzigingsbesluit na besluitvorming bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad (www.officielebekendmakingen.nl). Verder wordt na besluitvorming aan de hand van het wijzigingsbesluit de huidige Verordening Adviesraad Sociaal domein aangepast op www.overheid.nl en wordt de Verordening Seniorenraad ingetrokken.

Bijlagen

Bijlage 1	Advies Zorgbelang
Bijlage 2	Advies ASD
Bijlage 3	Advies SR
Bijlage 4	Bestuurlijke reactie op advies ASD en SR
Bijlage 5	Besluit tot wijziging Verordening Adviesraad Sociaal domein gemeente Geertruidenberg

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg “Brede Adviesraad Sociaal Domein” met zaaknummer 20240708121298.

Gelet op:
- de adviezen van Zorgbelang Brabant, de Adviesraad Sociaal Domein en de Seniorenraad en de bestuurlijke reacties hierop;

Besluit:
De raad besluit:

1. Een brede adviesraad sociaal domein in te stellen.
2. Het Besluit tot wijziging Verordening Adviesraad Sociaal domein gemeente Geertruidenberg vast te stellen.
3. De ‘Verordening Seniorenraad Geertruidenberg’, vastgesteld op 29 september 2011, met ingang van 1 januari 2026 in te trekken.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 18 september 2025,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,	de voorzitter,
G. Brunsveld	M. Witte